

SvD

Nybyggda hus ger boende hosta och hudbesvär

Publicerad: 26 oktober 2003, 05.30. Senast ändrad: 30 mars 2008, 23.35

Moderna lägenheter håller inte måttet när det gäller inomhusmiljön. En undersökning visar att husen i fyra olika bostadsområden inte kan klassas som friska. Utbredda besvär bland de boende med irriterad näsa, hosta och hudbesvär tillhör de allvarliga anmärkningarna.

Miljöförvaltningen i Stockholm genomför för närvarande en jämförande kartläggning av inomhusmiljön i nybyggda flerfamiljshus i fyra olika stadsdelar. Mätningar har gjorts dels före inflyttning, dels 2-4 år efter inflyttningen och enligt planerna ska en tredje mätning genomföras nästa höst.

I majoriteten av lägenheterna har man vid båda mättillfällena funnit höga halter av flyktiga organiska ämnen i luften. Ämnena kommer från trämaterial och linoleummattor, men också från olika tekniska produkter som använts, till exempel vattenbaserade lösningsmedel. Trots detta bedöms ventilationen vara bra.

En enkät till de boende visar också på en överfrekvens av SBS-besvär (Sick Building Syndrome), som hudbesvär och irriterad näsa. Sammantaget leder detta till att husen visserligen inte kan klassas som "sjuka", men inte heller som "friska". För moderna hus som uppförs med höga ambitioner på inomhuskvalitet bör man kunna förvänta sig ett bättre resultat, konstateras det i rapporten.

De högsta halterna av flyktiga

ämnen i inomhusluften uppmättes från början i byggföretaget JM:s Majroparken. Vid det andra mättillfället hade det skett en minskning, men värdena var fortfarande höga. En förklaring är att stora mängder och ytor av trä eller träbaserat material har använts i samtliga lägenheter i de fyra bostadsområdena. Och detta gäller särskilt Majroparken som byggdes "med ekologiska förtecken". De ämnen som dominerade i luftproverna var så kallade terpenier. Halterna bedöms inte vara ett direkt hälsoproblem, med undantag för vissa allergiker, men forskning har visat att terpenier kan bli ett problem om de kommer i kontakt med kväveoxid och ozon.

I Majroparken irriterades ovanligt många av irriterad näsa, hosta och hudbesvär. I S:t Eriks Torn är det största problemet irriterad näsa och i Hammarby Strand, liksom i kvarteret Mandeln, dominerar hudproblemen.

Bostadsrättsföreningen Majroparken prisades förra året av Stockholms stad och Stockholms Byggmästareförening som "Bästa ekologiska byggnad". Kvarteret ansågs som bäst inom fyra områden: energi, byggande, förvaltning och - inomhusmiljö.

Hur hänger det här ihop, Johnny Kellner, projekterings- och miljöchef på JM?

- Det är väldigt svårt för mig att bedöma resultaten. Det är viktigt att komma ihåg att husen inte klassas som sjuka. Och vad betyder i så fall "inte friska"? Det är ju väldigt få ämnen som man vet säkert orsakar ohälsa. Men det ska naturligtvis inte finnas någon som helst misstanke om att bostaden är ohälsosam, och jag har skrivit till Boverket och begärt att vi ska få någon form av vägledning på det här området, säger han.

- Viktigast för mig är att ingen i Majroparken kommit med klagomål till JM och att det i undersökningen är få som gör en direkt koppling mellan sina besvär och bostaden.

SvD Mer helg - 10 helger för 129:-

THOMAS BERGLUND

thomas.berglund@svd.se